

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja

Druk nr 3096
Warszawa, 20 stycznia 2015 r.

Prezydium Sejmu, na podstawie art. 19 ust. 1 i art. 20 ust. 1 Regulaminu Sejmu – po zasięgnięciu opinii Konwentu Seniorów – przedstawia Sejmowi projekt uchwały:

- w sprawie powołania i wyboru składu osobowego Komisji Nadzwyczajnej do spraw przeglądu i oceny systemu funkcjonowania samorządu terytorialnego.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem uchwały została upoważniona pani Wicemarszałek Sejmu Elżbieta Radziszewska.

MARSZAŁEK SEJMU

/-/ Radosław Sikorski

UCHWAŁA

Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

z dnia stycznia 2015 r.

**w sprawie powołania i wyboru składu osobowego Komisji Nadzwyczajnej
do spraw przeglądu i oceny systemu funkcjonowania samorządu terytorialnego**

Art. 1.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie art. 19 ust. 1 Regulaminu Sejmu powołuje Komisję Nadzwyczajną do spraw przeglądu i oceny systemu funkcjonowania samorządu terytorialnego.

Art. 2.

Do zakresu działania Komisji, o której mowa w art. 1, należy:

- 1) przegląd i analiza przepisów regulujących funkcjonowanie samorządu terytorialnego, w szczególności ustawy o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2013 poz. 594, z późn. zm.) w celu wskazania regulacji niejasnych, niespójnych wewnątrz i systemowo;
- 2) ocena funkcjonowania systemu samorządu terytorialnego w okresie ostatnich 25 lat;
- 3) przygotowanie, w oparciu o przegląd i analizę przepisów określonych w pkt 1, tez dotyczących niezbędnych zmian w ustawodawstwie;
- 4) występowanie z inicjatywą ustawodawczą w celu realizacji tez, o których mowa w pkt 3;
- 5) rozpatrzenie projektów ustaw powstałych w wyniku przeglądu ustaw dotyczących samorządu terytorialnego: przedstawionego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projektu ustawy o współdziałaniu w samorządzie terytorialnym na rzecz rozwoju lokalnego i regionalnego oraz o zmianie niektórych ustaw (druk nr 1699) oraz rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz o zmianie niektórych innych ustaw (druk nr 2656).

Art. 3.

W terminie 4 miesięcy od daty pierwszego posiedzenia, Komisja przedstawi Sejmowi sprawozdanie zawierające wnioski systemowe oraz kierunki niezbędnych zmian w ustawodawstwie, których zakres określa art. 2 niniejszej uchwały.

Art. 4.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie art. 20 ust. 1 Regulaminu Sejmu, wybiera do składu osobowego Komisji, o której mowa w art. 1, następujących posłów:

1.
2.
3.
4.
- ⋮
17.

Art. 5.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Jednym z najważniejszych osiągnięć polskich reform po 1989 r. była odbudowa w Polsce samorządu terytorialnego. W 2015 r. przypada 25. rocznica tych reform, z ich dwoma zasadniczymi datami- uchwaleniem przez Sejm w dniu 8 marca 1990 r. ustawy o samorządzie terytorialnym oraz wyborami do rad gmin w dniu 27 maja 1990 r. Wybory te były pierwszymi w pełni demokratycznymi wyborami w Polsce, które tysiące ludzi włączyły w proces przebudowy państwa i tworzenie społeczeństwa obywatelskiego .

Władze lokalne uzyskały konstytucyjne prawo wykonywania szeregu funkcji publicznych i realną władzę kształtowania warunków życia mieszkańców. Było to możliwe dzięki przejściu przez gminy dużej części własności państwowej, wyodrębnieniu gospodarki finansowej gmin z budżetu państwa oraz powstaniu wyspecjalizowanej administracji samorządowej.

Dokonania dwóch pierwszych kadencji odrodzonego samorządu gminnego były tak imponujące, że w 1998 r. można było z rozmachem kontynuować decentralizację państwa, wprowadzając samorząd powiatowy i samorząd województwa.

Ten etap reform również zakończył się sukcesem, szczególnie w przypadku samorządu województw, który znakomicie sprawdził się po wejściu Polski do Unii Europejskiej.

Każdy system, nawet ten dobrze funkcjonujący, trzeba co pewien czas modyfikować i poprawiać. Pomimo wielokrotnych nowelizacji ustaw samorządowych, istnieje potrzeba - po 25 latach funkcjonowania - kompleksowego przeglądu i oceny obowiązujących przepisów prawnych regulujących funkcjonowanie samorządu terytorialnego. Monitorowaniem tych przepisów w dużym stopniu zajmuje się Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, ale będąc jedną z komisji najbardziej obciążonych bieżącymi pracami legislacyjnymi, których intensywność pod koniec kadencji Sejmu jeszcze wzrośnie, nie mogłaby bez uszczerbku dla tych spraw, podjąć się przygotowania w szybkim tempie takiego przeglądu.

Zadanie takie może wykonać Komisja Nadzwyczajna, dokonując przeglądu i analizy przepisów najważniejszych ustaw regulujących funkcjonowanie samorządu terytorialnego, m.in. ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawy dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, ustawy z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych, ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym, ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy, ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych.

Komisja Nadzwyczajna, we współpracy z ekspertami i przedstawicielami samorządów, przygotowuje sprawozdanie, zawierające wnioski i oceny, a także propozycje niezbędnych zmian w ustawodawstwie dotyczącym samorządu terytorialnego.